

Oikeustapauskokoelma

Asia C-175/11

H. I. D.

ja

B. A.

vastaan

Refugee Applications Commissioner ym.

(High Courtin (Irlanti) esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Ennakkoratkaisupyyntö — Yhteinen eurooppalainen turvapaikkajärjestelmä — Kolmannen maan kansalaisen hakemus pakolaisaseman saamiseksi — Direktiivi 2005/85/EY — 23 artikla — Mahdollisuus käsitellä turvapaikkahakemukset etusijamenettelyssä — Kansallinen menettely, jossa tiettyyn kansalaisuutta tai alkuperämaata koskevan kriteerin perusteella määriteltyyn luokkaan kuuluvien henkilöiden hakemukset tutkitaan etusijamenettelyssä — Oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan tuomioistuimessa — Kyseisen direktiivin 39 artikla — Tässä artikkelissa tarkoitettu tuomioistuimen käsite

Tiivistelmä – Unionin tuomioistuimen tuomio (toinen jaosto) 31.1.2013

1. *Rajatarkastukset, turvapaikka ja maahanmuutto — Turvapaikkapolitiikka — Pakolaisaseman myöntämistä tai poistamista koskevat menettelyt jäsenvaltioissa — Direktiivi 2005/85 — Kansallinen säännöstö, jonka nojalla turvapaikkahakemus voidaan tutkia nopeutetussa menettelyssä tai etusijamenettelyssä — Hyväksyttävyyys — Syrjintäkiellon periaatetta ei ole loukattu*

(Neuvoston direktiivin 2005/85 8 artiklan 2 kohta ja 23 artiklan 3 ja 4 kohta)

2. *Euroopan unionin oikeus — Periaatteet — Oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan tuomioistuimessa — Vahvistaminen Euroopan unionin perusoikeuskirjassa*

(Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artikla; neuvoston direktiivin 2005/85 39 artikla)

3. *Ennakkoratkaisukysymykset — Asian saattaminen unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi — SEUT 267 artiklassa tarkoitetun kansallisen tuomioistuimen käsite — ”Refugee Appeals Tribunal” (muutoksenhakuelin, joka käsittelee muutoksenhaut turvapaikkahakemusten tutkinnasta vastaavan Irlannin viranomaisen päätöksistä) kuuluu kyseiseen käsitteeseen*

(SEUT 267 artikla)

4. *Rajavalvonta, turvapaikka ja maahanmuutto — Turvapaikkapolitiikka — Pakolaisaseman myöntämistä tai poistamista koskevat menettelyt jäsenvaltioissa — Direktiivi 2005/85 — Oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan tuomioistuimessa — Kansallinen säännöstö, jonka*

nojalla turvapaikanhakija voi hakea määrittävän viranomaisen päätökseen muutosta Refugee Appeals Tribunalin kaltaiselta muutoksenhakuelimeltä — Tämän elimen tehtyä kielteisen päätöksen ministerillä on vielä harkintavaltaa — Turvapaikanhakijan mahdollisuus hakea muutoksenhakuelimen päätökseen muutosta ylemmältä kansalliselta tuomioistuimelta ja mahdollisuus riitauttaa määrittävän viranomaisen päätöksen pätevyys suoraan tällaisessa ylemmässä tuomioistuimessa — Mahdollisuus hakea muutosta ylempään tuomioistuimen ratkaisuihin — Kansallisen säännösten hyväksyttävyyden, koska oikeussuojakeinon tehokkuuteen vaikuttaa kunkin jäsenvaltion hallinto- ja tuomioistuinjärjestelmä kokonaisuudessaan

(Neuvoston direktiivin 2005/85 39 artikla)

1. Pakolaisaseman myöntämistä tai poistamista koskevissa menettelyissä jäsenvaltioissa sovellettavista vähimmäisvaatimuksista annetun direktiivin 2005/85 23 artiklan 3 ja 4 kohtaa on tulkittava siten, etteivät ne ole esteenä sille, että jäsenvaltio käsittelee saman direktiivin II luvussa tarkoitettuja peruseriaatteita ja takeita noudattaen tietyt hakijan kansalaisuutta tai alkuperämaata koskevan kriteerin perusteella määritellyt turvapaikkahakemusluokat etusijamenettelyssä tai nopeutetussa menettelyssä.

Jäsenvaltioilla nimittäin on harkintavaltaa direktiivin 2005/85 säännösten panemiseksi täytäntöön ottamalla huomioon kansallisen oikeutensa erityispiirteet ja niillä on harkintavaltaa myös pakolaisaseman myöntämistä ja poistamista koskevan menettelyn täytäntöönpanossa. Yhtäältä direktiivin 23 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat asettaa etusijalle minkä tahansa tutkinnan tai nopeuttaa sitä, mukaan lukien tapaukset, joissa hakemus on todennäköisesti perusteltu tai joissa hakijalla on erityistarpeita. Toisaalta 23 artiklan 4 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat soveltaa etusijamenettelyä tai nopeutettua menettelyä 15 erityisperusteella, jotka oikeuttavat tällaisen menettelyn täytäntöönpanon. Näistä säännöksistä ilmenee, että luettelo hakemuksista, jotka voivat olla etusijalle asetetun tai nopeutetun tutkinnan kohteena, on ohjeellinen eikä tyhjentävä ja että jäsenvaltiot voivat siis päättää tutkia etusijamenettelyssä tai nopeutetussa menettelyssä hakemuksia, jotka eivät kuulu yhteenkään kyseisessä 4 kohdassa mainituista luokista, kunhan ne noudattavat direktiivin II luvussa tarkoitettuja peruseriaatteita ja takeita.

Syrjintäkiellon periaatteesta on todettava, että direktiivillä säädetyssä järjestelmässä hakijan alkuperämaa ja kansalaisuus ovat ratkaisevassa asemassa. Direktiivin 8 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaan nimittäin hakijan alkuperämaa vaikuttaa määrittävän viranomaisen päätökseen, koska viimeksi mainitulla on velvollisuus hankkia tietoja kyseisessä maassa vallitsevasta yleisestä tilanteesta voidakseen selvittää, onko turvapaikanhakija vaarassa vai ei ja tarvitseeko hän mahdollisesti kansainvälistä suojelua.

On kuitenkin niin, että tietystä kolmannelta maasta tulevien turvapaikanhakijoiden, joiden hakemukset käsiteltäisiin etusijamenettelyssä, ja muiden kolmansien maiden kansalaisten, joiden hakemukset käsiteltäisiin tavallisessa menettelyssä, välisen syrjinnän välttämiseksi etusijamenettelyssä ei saada evätä ensin mainittuun luokkaan kuuluvilta hakijoilta direktiivin 2005/85 23 artiklassa edellytetyjä takeita, joita sovelletaan kaikenmuotoisiin menettelyihin.

(ks. 63, 64, 67, 69–71, 73, 74 ja 77 kohta sekä tuomiolauselman 1 kohta)

2. Ks. tuomion teksti.

(ks. 80 kohta)

3. Ks. tuomion teksti.

(ks. 83, 88, 95–97 ja 105 kohta)

4. Pakolaisaseman myöntämistä tai poistamista koskevissa menettelyissä jäsenvaltioissa sovellettavista vähimmäisvaatimuksista annetun direktiivin 2005/85 39 artiklaa on tulkittava siten, ettei se ole esteenä kansalliselle säännöstölle, jonka nojalla turvapaikanhakija voi joko hakea muutosta määrittävän viranomaisen päätökseen Refugee Appeals Tribunalin kaltaiselta tuomioistuimelta ja hakea tämän tuomioistuimen päätökseen muutosta ylemmältä tuomioistuimelta tai riitauttaa määrittävän viranomaisen päätöksen pätevyyden tällaisessa ylemmässä tuomioistuimessa, jonka ratkaisuihin voidaan hakea muutosta kyseisen jäsenvaltion ylimmältä tuomioistuimelta.

(ks. 98 ja 105 kohta sekä tuomiolauselman 2 kohta)